

2. Здійснення контролю рубежу залишкових знань і відповідно приріст їх на будь-якій ступені навчання, що допоможе виявити рейтинг кожного викладача кафедри, факультету.

3. Оперативне проведення контролю з застосуванням контролюючих пристроїв, у тому числі персональних комп'ютерів.

4. Якщо при традиційному контролі при відповіді на 2-3 білетних питання студент може одержати гарну оцінку, не освоївши повною мірою учбовий матеріал, то тестування здійснюється, як правило за всією програмою, отже, об'єктивність контролю різко підвищується.

У той же час створити надійні, інформативні тести не просто, тому викладачам тут необхідно проявити максимум відповідальності і педагогічної майстерності, щоб одержати об'єктивні дані.

Так В.С. Аванесовим і В.П. Беспалько [1, 3] сформульовані основні вимоги до тестових завдань:

- обов'язкова відповідність учбовій програмі дисципліни, що перевіряється;
- відома міра трудності;
- стислість формулювання;
- ясність і лаконічність мови;
- коректність (тестове завдання повинно мати тільки одну вірну відповідь);
- кумулятивність ефекту (оцінка студента складається з оцінок за окремими завданнями);
- короточасність (кожне завдання вимагає для відповіді не більш 2-х хвилин).

При ефективному стимулюванні учбової діяльності студентів, система рейтингу, заснована на безперервному контролі і оцінці знань, стає значущим чинником інтенсифікації процесу навчання.

Висновки. Таким чином технологія навчання може бути представлена, як сукупність методів і засобів зміни системи навчання, переведенню її в новий стан, а сама технологія навчання направлена на конструювання і здійснення учбового процесу, який повинен гарантувати досягнення поставлених цілей. З сучасних технологій найприйнятнішими для індивідуалізованого навчання студентів є модульно-рейтингова технологія, дистанційне навчання і тестування.

Індивідуалізація навчання студентів пов'язана, перш за все, з інтенсифікацією пізнавальної діяльності, яка базується на сучасних методах і технологіях навчання які дають можливість студентам не тільки за більш короткий термін одержати необхідні професійні знання, уміння і навички, але й успішно поєднувати навчання у вузі з іншими видами діяльності.

Література

1. Аванесов В. С. Основы научной организации педагогического контроля в высшей школе / В. С. Аванесов. – М. : Высшая школа, 1989. – 168 с.
2. Бершадский А.М. Дистанционное обучение – форма или метод? / А. М. Бершадский, И. Г. Краевский // Дистанционное образование. – 1998. – № 4. – С. 34-37.
3. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
4. Ильина Т. А. Понятие «Педагогическая технология» в современной буржуазной педагогике / Т. А. Ильина // Советская педагогика. – 1971. – № 9. – С. 123-124.
5. Лаврентьева Н. Б. Педагогические основы разработки и внедрения модульной технологии обучения : автореф. дис. на соиск. учен. степени докт. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Н. Б. Лаврентьева. – Барнаул, 1999. – 42 с.
6. Лернер И. Я. Внимание: технологии обучения / И. Я. Лернер // Советская педагогика. – 1990. – №3. – С. 138-141.
7. Минзов А. С. Концепция индивидуального обучения в телекоммуникационной компьютерной образовательной среде / А. С. Минзов // Дистанционное образование. – 1998. – № 3. – С. 19-22.
8. Nain A. Ya. Upravlenie professionalnoy podgotovkoy rabochey molodezhi: pedagogicheskiy aspekt / A. Ya. Nain. – М. : Pedagogika, 1991. – 133 s.
9. Prikazchikova A. Pomogi sebe v uchebe / A. Prikazchikova // Distantcionnoe obrazovanie. – 1998. – № 6. – S. 37-42.
10. Slastenin V. A. Dominanta deyatelnosti / V. A. Slastenin // Narodnoe obrazovanie. – 1997. – № 9. – S. 41-42.
11. Yang S. Sistemnoe upravlenie organizatsiy / S. Yang. – М. : Nauka, 1972. – 215 s.
12. Yanushkevich F. Tehnologiya obucheniya v sisteme vysshego obrazovaniya / F. Yanushkevich. – М. : Vysshaya shkola, 1986. – 134 s.
13. Yutsyavichene P. Teoriya i praktika modulnogo obucheniya / P. Yutsyavichene. – Kaunas : Shviesa, 1989. – 272 s.

Бінецький Д.О.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ В МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ПРАГНЕННЯ ДО САМОСТІЙНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розкрито доцільність дослідження проблеми виховання в молодших підлітків загальноосвітніх навчальних закладів самостійності в процесі навчальної діяльності на основі аналізу останніх досліджень і публікацій з цієї проблеми

Ключові слова: молодші підлітки, прагнення до самостійності, навчальна діяльність, дослідження, психолого-педагогічний аналіз, реформування освіти, педагогічна наука.

Бінецький Д. А. Особенности воспитания у младших подростков стремления к самостоятельности

процессе учебной деятельности. В статье раскрыта целесообразность исследования проблемы воспитания у младших подростков общеобразовательных учебных заведений самостоятельности в процессе учебной деятельности на основе анализа последних исследований и публикаций по этой проблеме.

Ключевые слова: младшие подростки, стремление к самостоятельности, учебная деятельность, исследования, психолого-педагогический анализ, реформирование образования, педагогическая наука.

D.O. Binetskyi Special features of junior pupils' education of desire for independence during training activities. In the article the expedience of research of the problem of junior pupils' education of autonomy in the process of education activities based on the analysis of recent research and publications on this issue is exposed.

The main material is based on the analysis of the results of psychologists and teachers' research on the issue of education junior pupils' independence during training activities.

The anatomical, physiological and psychological characteristics of concerning sensitivity training in this age, desire for independence during training activities are shown. The indicators of formation of junior pupils' independence in the process of learning activities were determined: the ability to properly understand the problem situation, to assess interim results of their actions, make the right decision about the necessity of the teacher' support; with the development of consciousness young teens possess their own substantive actions and pre-formulated goals, objectives, plan methods of actions, improve them.

Keywords: junior pupils, the desire for independence, training activities, research, psychological and pedagogical analysis, educational reform, educational science, development of self-awareness, self-improvement process, theory and methods.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження проблеми особливості виховання прагнення до самостійності в молодших підлітків у процесі навчальної діяльності визначається орієнтацією педагогічної теорії і практики на розробку сучасних методик виховання, що сприяють підвищенню ефективності виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах. Особливої значущості набула проблема виховання прагнення до самостійності в молодших підлітків у процесі навчання на сучасному етапі становлення громадянського суспільства, реформування освіти, які є пріоритетним завданням сучасної педагогічної науки, покликаної створити оптимальні умови для розвитку, самовдосконалення та самореалізації особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що для підвищення ефективності навчально-виховного процесу учнів 5-7 класів загальноосвітніх навчальних закладів необхідною умовою є виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчальної діяльності. Відтак великого значення набуває вивчення особливостей розвитку молодших підлітків, вивчення їхніх потреб, інтересів, мотивів щодо навчальної діяльності та визначення ефективних засобів виховання самостійності в процесі навчальної діяльності [1; 9; 11; 13].

Вивчення існуючих наукових підходів до виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчальної діяльності дозволили виявити ряд суттєвих протиріч між: соціальним завданням щодо формування особистості, зорієнтованої на сталий саморозвиток і самовдосконалення, і стихійним характером самовиховання молодших підлітків; потребою учнів в особистісному самоствердженні, самореалізації та низьким рівнем їх самовиховної активності; усвідомленням вчителями загальноосвітніх навчальних закладів необхідності в активізації самовиховання молодших підлітків і невизначеністю організаційно-педагогічних умов цього процесу [1; 5; 9; 10; 11; 13].

Таким чином, важливого значення набуває проблема виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчальної діяльності, тієї соціальної категорії та вікової групи, у якої внаслідок її психологічних та соціальних особливостей найбільш активно формується потреба в самоактуалізації, самоствердженні та самореалізації, яка успішно здійснює ці процеси на основі сформованого прагнення до самостійності особистості.

Мета дослідження – здійснити теоретичний аналіз проблеми виховання прагнення до самостійності в молодших підлітків у процесі навчальної діяльності.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан дослідження особливості виховання прагнення до самостійності в молодших підлітків у процесі навчання у психолого-педагогічних джерелах з метою подальшого визначення ефективних засобів формування в учнів 5-7 класів самостійності у процесі навчальної діяльності.

Учені сходяться на тому, що психічний розвиток дитини стимулює процес самостійного особистісного розвитку. На думку психолога Г. Костюка [8], «психічний розвиток – це прогресивне зростання цілеспрямованої діяльності особистості, свідомої регуляції її поведінки, здатності виходити за межі теперішнього, передбачати не тільки ближчі, а й віддалені результати своїх дій, усвідомлювати норма суспільної поведінки й ними керуватися. Чим більший розвиток особистості, тим більше вона стає самостійною, відносно незалежною від безпосередніх впливів середовища, здатною відстоювати свою лінію поведінки» [8, с. 378].

Поряд з типовими особливостями психологічного розвитку молодших підлітків І. Булах [3], відзначає специфічні особливості особистісного зростання підлітків: «поява нової мотивації – глибокого інтересу до власної особистості, зокрема, зовнішності, поведінки, думок, мови, інтелекту, здібностей, рис характеру й переживань; гостра потреба розібратися у власному внутрішньому світі, що знаменує появу особистісної рефлексії як здатності до самоаналізу особистісних якостей; потреба занурюватися у власні переживання, сприймати й осмислювати світ нових власних емоцій як станів і почуттів своєї особистості; виникнення особистісної саморегуляції як здатності оволодівати власною поведінкою в значущих для себе ситуаціях за рахунок трансформації зовнішнього контролю (з боку оточуючих) у самоконтроль; інтерес до моральних якостей особистості, який стимулюється новою потребою відійти від існуючої моралі та створити автономну мораль; пошук особистісних мотивів учинків, що характеризують внутрішню сутність особистості» [3, с. 74–76]. На думку психолога – «великий потенціал зростання

особистості закладений у її мотиваційній сфері, зокрема, у потребі в досягненнях, яка ґрунтується на протилежних особистісних орієнтаціях – прагненні до успіху та уникненні невдачі» [3, с. 79].

Процес самостійного особистісного вдосконалення можливий завдяки розвитку самосвідомості молодшого підлітка, яка в цьому віці суттєво змінюється. «Підліток стає справжньою людиною лише тоді, коли він уміє не тільки пильно вдивлятися в навколишній світ, а у самого себе, коли він прагне пізнати не тільки речі і явища навколо себе, а й свій внутрішній світ, коли сили його душі спрямовані на те, щоб зробити себе кращим, досконалішим» – відзначає педагог В. Сухомлинський [12, с. 229]. Розвиток самосвідомості в підлітковому віці характеризується тим, що підліток намагається бути самостійним. У підлітковому віці відбуваються такі прояви самостійності, як самопізнання, самоспостереження, саморегулювання в процесі навчальної діяльності і поступово ставлення до себе перетворюються в актуальні потреби. Стимулом до означених потреб є прагнення молодшого підлітка цілеспрямованої зміни себе, яка відбувається через визначення «еталонного образу дорослого». Саме через нього він здатний сприймати та оцінювати себе [12].

Аналізуючи психологічні закономірності особистості в молодшому підлітковому віці доктор психологічних Іван Дмитрович Бех [1], наголошує, що формування дорослості пов'язане з розвитком самостійності; якщо дорослі свідомо надають дитині самостійність, то між почуттям дорослості, що формується в підлітка, і ставленням до нього дорослих суперечності не виникає, а тому в підлітка немає невдоволення ставленням дорослих. У зв'язку з цим немає й підстав для вияву різних форм протесту. Якщо через певні обставини життя, зазначає І. Бех [1], збережене ставлення дорослих до підлітка, як до маленького, то виникає суперечність між цим ставленням і почуттям дорослості підлітка. Така суперечність знаходить вияв у зіткненнях і конфліктах між підлітком і дорослими. Тому, потрібно використовувати три шляхи формування дорослості підлітків: у стосунках з дорослими, у стосунках з товаришами та одночасно в обох системах стосунків. Оптимальною умовою формування дорослості (самостійності) й почуття дорослості підлітка є їх моральний та інтелектуальний зміст, а також ставлення дорослих до підлітків, як до дорослих. Отже, зміст виховної роботи має обов'язково передбачати поступову зміну ставлення дорослих до підлітків, які дорослішають. До цього загального напрямку виховної роботи має бути долучене формування окремих якостей особистості, що відображають певні етапи дорослішання. Бажання підлітка бути дорослим у його розумінні означає бути самостійним. Прагнення до самостійності вбачається в усьому: в навчанні, праці, виборі друзів. Підліток прагне сам приймати важливі рішення, починає активно обстоювати свої погляди, судження тощо [1, с. 99–100].

У молодшому підлітковому віці набуває свого розвитку й самооцінка особистості, яка є ще нестійкою і часто неадекватною (завищеною або заниженою), стверджує Л. Подкоритова [10]. Рівень домагань не відповідає рівню фактичних досягнень учнів та не зважаючи на це, молодші підлітки намагаються самі себе оцінити. У цьому віці самооцінка є регулятором поведінки, діяльності й спілкування. Оскільки в молодшому підлітковому віці активного розвитку набуває емоційно-вольова сфера самосвідомості, своєчасним є процес формування прагнення особистості до самовдосконалення. Діти цього віку починають свідомо визначати мету, наслідувати ідеал і вдосконалювати себе [10].

У молодшому підлітковому віці, відзначає Г. Шипота [14], найбільш інтенсивно розвивається мотиваційна сфера особистості, що створює гарні передумови для розвитку прагнення особистості до самостійності. У цьому віці, відмічає педагог, починає створюватись ієрархічна система мотиваційної сфери особистості, яка орієнтується на певні моральні цінності: уявлення, поняття, ідеї, ідеали, що можуть виступати домінуючими мотивами навчальної діяльності особистості. Дослідник відзначає, що у підлітків набувають розвитку моральні почуття, свідомі цілі, наміри, бажання, прагнення, які є опосередкованими мотивами тощо [14].

Аналіз праць психологів Л. Виготського [4], Д. Ельконіна [6] та інших свідчить, що особливостями мотиваційної сфери молодшого підлітка є: утворення ієрархічної системи мотивів виникнення його домінантної настанови; набуття спрямованості навчальної діяльності на самовдосконалення та самоосвіту. Таким чином, механізм виховання прагнення до самостійності в молодших підлітків як спеціально організованої діяльності потрібно аналізувати згідно розвитку мотиваційної сфери особистості молодшого підлітка [4; 6].

На думку педагога Л. Каліннікової [7], люди з високим рівнем розвитку потреби в досягненнях – настирливі під час досягнення цілі, незадоволені досягнутим, постійно прагнуть до виконання справ краще, ніж це було попереднього разу, захоплені своєю діяльністю, роботою, творчо підходять до виконання справ, бажать щоб й інші пережили почуття успіху разом з ними, приймають допомогу від інших та самі її надають [7].

Отже, потреба в досягненні поставленої мети повинна стати мотивом діяльності молодшого підлітка до прагнення бути самостійним, бо саме мотиви стимулюють людину діяти. Розвиток самосвідомості в підлітковому віці призводить до зміни мотивів, які стають більш стійкими, опосередкованими, виникають на основі свідомо поставленої мети й свідомо прийнятого наміру. Л. Божович підкреслювала, що «виникнення потреб, які йдуть від усвідомлено поставленої мети характеризує такий етап у розвитку мотиваційної сфери суб'єкта, який робить для нього можливим усвідомлене керування своїми потребами й прагненнями» [2, с. 436].

Вивчаючи психологічні особливості учнів підліткового віку, О. Власова [5], відзначає, що в процесі самовиховання свідомо поставлена мета виникає саме в підлітковому віці. У підлітковому віці вирішальну роль у самовихованні починає відігравати самооцінка особистості. Її дієвість значною мірою залежить від співвідношення раціонального й емоційного компонента самооцінки. Чим більше підліток керується в оцінці своїх якостей і характеристик усвідомленими знаннями, логічними міркуваннями і доведеннями, тим більшою до реальності стає самооцінка. І навпаки, зниження частки раціонального змісту на користь емоційного компонента самооцінки спричиняє зростання розходження між оціночними судженнями особистості про себе як об'єкта самовиховання і тим якою вона є насправді [5, с. 101].

Вивчаючи проблему виховання в учнів молодшого підліткового віку, А. Савченко [11], наголошує, що основою

самостійності є стійке переконання в необхідності свідомо вирішувати певні завдання. У той же час педагог відмічає про низький рівень розвитку в молодших підлітків психофізичних і вольових якостей, які є основою виховання самостійності, гальмує їх особистісне зростання, формування умінь і навичок самостійно виконувати навчальні завдання. Подолання зазначених недоліків у молодших підлітків, наголошує Анатолій Петрович, можливе за умов раціонального використання в загальноосвітніх школах ігрової діяльності. За такого підходу відкриваються широкі виховні можливості ігор, у яких учні, незалежно від рівня успішності й багатьох інших показників, можуть найкраще розвивати свою творчу активність, ініціативність, кмітливість тощо. Саме ці якості особистості є визначальними у формуванні самостійності учнів у процесі ігрової діяльності [11].

Дослідження вікових особливостей учнів молодшого підліткового віку у процесі фізичного виховання дає можливість М. Тимчику [13], зробити висновки, що перехід від дитинства до підліткового віку у людському суспільстві передбачає не тільки фізичне дозрівання, але й прилучення до загальної культури, оволодіння певними знаннями, вміннями і навичками, завдяки яким учні 5–6 класів можуть працювати, виконувати суспільні функції й нести соціальну відповідальність. Тому, молодший підлітковий вік є перехідний, являє собою не лише фазу розвитку організму, а й важливий етап формування самостійної, майбутньої особистості. Микола Валерійович зазначає, що у процесі цього переходу, коли діти жили за певними правилами, встановленими для них батьками, вони поступово прилучаються до самостійної та відповідальної діяльності дорослої людини тощо [13]. Тому, під час навчально-виховних занять, молодших підлітків спортивними іграми слід дотримуватися таких правил, наголошує М. Тимчик: систематично (не менш 2 разів на рік) здійснювати лікарський контроль, здійснювати гендерний підхід. Допускати до занять лише абсолютно здорових дітей і суворо виконувати лікарські рекомендації; розподіляти учнів на групи (за віком і рівнем підготовленості) й індивідуалізувати фізичне навантаження. Дотримуватися режиму дня, застосовувати принципи доступності, регулярності й поступовості у збільшенні навантажень, виділяти достатньо часу для відпочинку між навантаженнями (здійснювати диференційований підхід); не переносити особливостей режиму і методики тренування дорослих спортсменів на практику роботи з учнями молодшого підліткового віку (забороняється вузькоспеціалізована підготовка цих учнів без достатнього застосування загальнорозвиваючих вправ, частого використання максимальних навантажень) тощо [13].

На думку українського педагога Остапенка Олександра Івановича [9] підлітковий вік є сенситивним для виховання у молодших підлітків прагнення до самостійності у процесі занять фізкультурно-масовою роботою. Так, вчений вивчаючи гендерні особливості учнів 5-9 класів апелює, що в дівчат підліткового віку інтерес до самостійних занять фізичною культурою за всіма його основними показниками дещо нижчий, ніж у їхніх однолітків-хлопців. Особливо це стосується мотивів відвідування уроків фізичної культури. В дівчат підліткового віку переважають мотиви, які не відносяться до мотивів фізичного вдосконалення: спілкування з товаришами, отримання оцінки, уникнення неприємностей від учителя фізичної культури, тренера. Причому це стосується й тих дівчат, які займаються в спортивних секціях та фізкультурних гуртках. У хлопців підлітків переважають мотиви до прагнення самостійного фізичного вдосконалення. Значно менше в них мотивів щодо отримання хорошої оцінки та уникнення неприємностей від учителя. Й дуже рідко зустрічаються хлопці з мотивами спілкування з товаришами. Можна зазначити, що для них цей мотив майже не має значення. Олександр Іванович наголошує, що мотив "бажання порухатися" в підлітків зустрічається все частіше як серед хлопців, так і серед дівчат. Найбільш інтегруючим показником розвитку в молодших підлітків інтересу до самостійних занять фізичною культурою, на думку вченого, є рівень задоволеності від регулярних занять фізичною культурою й домінування мотивів фізичного вдосконалення [9].

Висновки. Аналіз наукових джерел з проблеми виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчальної діяльності дає можливість зрозуміти, що дослідження з названої проблеми завжди викликають науковий інтерес у педагогів та психологів. За свідченнями педагогів та психологів, одним з об'єктивних показників прояви самостійності учнів молодшого підліткового віку у процесі навчальної діяльності є уміння учнів правильно зрозуміти проблемну ситуацію, оцінити проміжні результати своїх дій, прийняти правильне рішення про необхідність підтримки з боку педагога; із розвитком свідомості молодший підліток опановує своїми предметними діями і наперед формулює мету, завдання, планує способи дії та удосконалює їх. Вивчення наукових праць дає можливість зрозуміти, що у формуванні в молодших підлітків прагнення до самостійності у процесі навчальної діяльності обов'язково слід зважати на їхні психологічні, анатомо-фізіологічні та індивідуальні особливості.

Важливими показниками самостійності в процесі навчальної діяльності в молодшому підлітковому віці є прагнення до дорослості, незадоволеність молодшого підлітка собою в процесі усвідомлення власних недоліків і невідповідності прийнятим ідеалам. Передумовами організації самостійності у процесі навчання в цьому віці є: певний досвід самостійної поведінки і діяльності, настійна потреба молодшого підлітка в самореалізації, адекватність його самооцінки, критичність як розвиток уміння бачити власні недоліки, а також позитивне ставлення особистості молодшого підлітка до власних потенційних можливостей, упевненість у собі та здатність до вольового зусилля у процесі навчальної діяльності.

Перспективи подальшого дослідження з проблеми виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності у процесі навчальної діяльності набули: педагогічні засоби формування в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчання, критерії та показники сформованості в молодших підлітків прагнення до самостійності в процесі навчальної діяльності.

Література

1. Bekh I. D. Vychovannya osobystosti: skhodzhennya do dukhovnosti: naukove vydannya / I. D. Bekh – K. : Lybid', 2006. Kn.3. – 272 s.
2. Bozhovych L. Y. Lychnost' y ee formirovanye v det-skoy vozraste / L. Y. Bozhovych. – SPB : Pyter, 2008. – 398 s.
3. Bulakh I. S. Psykholohichni osnovy osobystisnoho zrostannya pidlitkiv : dys. ...doktora. psyk. nauk : spets.19.00.07 / Bulakh Iryna Serhiyivna. – K., 2004. – 581 s.
4. Vyhot'sky L. S. Psykholohyya yskusstva / L. S. Vyhot'sky. – M. : Pedahohyka, 1987. – 344 s.
5. Vlasova O. I. Osnovy psykholohiyi ta pedahohiky. Pidruchnyk / O. I. Vlasova, A. A. Marushkevych. – K. : Znannya, 2011. – 333 s.

6. Э'konyn D. B. Yzbrannye psikhologicheskiye trudi / D. B. Э'konyn; pod red. V.V. Davydova, V.P. Zynchenko. – М. : Pedahohyka, 1989. – 560 с.
7. Kalynnykova L. V. Какоу «Ya?»: [uchebnoye posobyе dlya detey 9-12 let] / L. V. Kalynnykova. – Khar'kov : Hlobus, 1995. – 65 с.
8. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г. С. Костюк // Рідна школа. – К., 1989. – 608 с.
9. Остапенко О. І. Виховання в старших підлітків інтересу до занять фізичною культурою в загальноосвітній школі : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07 / О. І. Остапенко; Інститут проблем виховання НАПН України. – К., 2013. – 228 с.
10. Подкорытова Л. Возрастные особенности учащихся среднего школьного возраста: [учебно-методическое пособие] / Л. Подкорытова. – Свердловск, 1970. – 31 с.
11. Савченко А. П. Виховання самостійності молодших підлітків у процесі ігрової діяльності : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07. – теорія і методика виховання / А. П. Савченко; Інститут проблем виховання АПН України. – К., 2007. – 224 с.
12. Сухомлинський В. О. Вибрані твори / В. О. Сухомлинський // Виховання і самовиховання. – Л. : АПН, 1977. Т.5. – 1977. – 678 с.
13. Тимчик М.В. Форми і методи патріотичного виховання старших підлітків у процесі спортивно-ігрової діяльності / М.В. Тимчик // Обрії. Науково-педагогічний журнал. – 2013. – №2(37). – С. 48–51.
14. Шипота Г. Є. Формування культурно-історичних потреб підлітків : дис. ...канд. пед. наук : спец.13.00.01 / Шипота Г.Є. – К., 2005. – 195 с.

Бондаренко В. В.
Національна академія внутрішніх справ

СПЕЦИФІКА ПЕРВИННОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНСПЕКТОРІВ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У статті висвітлено особливості первинної професійної підготовки поліцейських, яких вперше прийнято на посади інспекторів патрульної поліції. Охарактеризовано вимоги до професійної підготовленості працівників патрульної поліції відповідно до державного стандарту професійно-технічної освіти професії «поліцейський». Проведено аналіз нормативної та варіативної частини професійної програми підготовки, визначено специфіку навчання поліцейських, яких вперше прийнято на посади інспекторів патрульної поліції.

Ключові слова: *патрульна поліція, первинна професійна підготовка, Національна поліція, професійна програма.*

Бондаренко В. В. Специфика первичной профессиональной подготовки инспекторов патрульной полиции.

В статье освещены особенности первичной профессиональной подготовки полицейских, которых впервые принято на должности инспекторов патрульной полиции. Охарактеризованы требования к профессиональной подготовленности работников патрульной полиции в соответствии с государственным стандартом профессионально-технического образования профессии «полицейский». Проведен анализ нормативной и вариативной части профессиональной программы подготовки, определена специфика обучения полицейских, которых впервые принято на должности инспекторов патрульной полиции.

Ключевые слова: *патрульная полиция, первичная профессиональная подготовка, Национальная полиция, профессиональная программа.*

Bondarenko V. V. Specificity initial training of inspectors patrol police. *In the article the features of primary police training, which first accepted the post of police patrol officers. According to the state standard of vocational education profession «police» defined the requirements for the knowledge, skills and other components of competency. Revealed that the general fund training time course of initial training for police, were first made in the service of the police is 732 hours. A typical curriculum includes a number of disciplines that make up the regulatory and variable parts. Foundation training time is normative part of 472 hours.*

Regulatory common for students of all departments of the police and contains three sections: general training (86 hours); vocational and classroom training (134 hours); professional practical training (236 hours). Professional classroom training includes a set of disciplines that arm students with the knowledge regarding the organizational and legal framework of the National Police, the basics of criminal law, criminal procedure the police, preventive policing, features Documentation in official activities, administrative proceedings and proceedings on administrative offenses etc. The total included training courses, development of which contributes to proper formation of the individual police officers, gives them a general knowledge of legal subjects, especially the behavior of different groups of people more. By professional practical training related burn (64 hours) and tactical training (126 hours).

Variable part is specific to each field of study, but the general fund and the same training time is 260 hours.

Keywords: *patrol police, initial training, national police, professional program.*

Постановка проблеми. Реформування правоохоронної сфери України призвело до значних зрушень в організації діяльності усіх підрозділів Національної поліції. Змінилася сама концепція діяльності поліції, яка здійснюється на засадах партнерства з населенням та полягає у наданні поліцейських послуг [5].

Важливим етапом якісного проведення новаторських змін є створення нової патрульної поліції та переатестація працівників інших структурних підрозділів органів внутрішніх справ України. Переатестація зменшила кількість і без того не укомплектованих підрозділів поліції. Для вирішення цієї проблеми передбачено проведення нових наборів осіб, які виявили бажання служити в поліції. Керівними документами [4, 5] передбачено, що поліцейські, які вперше прийняті на службу, з метою